

ISO YÖNETİM KURULU BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN

"BANKALARIN KREDİ PROSEDÜRLERİ REEL SEKTÖRÜ YORDU"

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Dünyada taşların yerinden oynadığı 2022 yılında üzerine düşeni fazlasıyla yerine getiren sanayi sektörü, finansmana erişimde hala yeterli desteği bulamadı. Son dönem tedbirleri öngörülemezliğe yol açtı ve taraflar için yorucu hal aldı.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin ocak ayı olağan toplantısı, "Katma Değerli Üretim, Teknoloji Yoğun Sanayi ve Güçlü Bir Ekonomik Gelecek için Nitelikli, Sürdürülebilir, Ulaşılabilir Finansmanın Önemine Odaklanmak" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zobu Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. Toplantıya Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Alpaslan Çakar konuk olarak katılarak sanayicilere bankacılık ve finans sektörü ile ilgili bir sunum yaptı. Toplantıya Vakıfbank Genel Müdürü Abdi Serdar Üstünsalih, Halk Bankası Genel Müdürü Osman Arslan, Eximbank Genel Müdürü Ali Güney ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Genel Müdürü İbrahim Halil Öztop da katıldı.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, ülke ihracatının 250 milyar doları aşmasında ana rol üstlenen, makine ve teçhizat yatırımlarının milli gelirdeki payı yüzde 15'lere çıkan ve çalışan istihdamını artıran sanayi sektörünün tüm dünyada taşların yerinden oynadığı 2022 yılında üzerine düşeni fazlasıyla yerine getirdiğini, buna karşılık finansmana erişim noktasında hala yeterli desteği bulmakta zorlandığına dikkat çekti.

Finansmana erişim sorununu kısa ve uzun vadede atılması gereken adımlar eşliğinde değerlendiren Erdal Bahçivan, ISO olarak Türkiye Ekonomi Modeli ve liralama stratejisi çerçevesinde kredilerin amacına uygun kullanılması ilkesini desteklediklerini belirterek; "Finans kesimi ile reel sektörün birbirleriyle sağlıklı bir eşgüdüm içinde çalışması çok önemli. Fakat, son dönemde devreye alınan birçok tedbir

öngörülemezliğe yol açtı ve hem reel sektör hem de bankacılık sektörü açısından yorucu bir hal aldı. Bugün kredi prosedürleri, reel sektörü adeta yıldırma noktasına getiriyor. Uygulanmakta olan prosedürler bitmek bilmezken, kredinin aktif hale gelmesi de bir türlü gerçekleşmiyor. Sanayicimizin artan maliyetleri, işletme sermayesi ihtiyacı ve yatırım arzusu nedeniyle kredi talebi büyürken; bazı bankaların kredilerde daha tutucu davrandığını da gözlemliyoruz. Nitekim bankacılık sektöründe kredi/mevduat oranı, 2018 ortalarında yüzde 120'lere kadar çıkmışken 2019'dan itibaren -pandemi dönemi hariç- düşüş trendi göstererek günümüzde yüzde 85'lere kadar geriledi. Yine özel sektör kredilerinin GSYH'ya oranına baktığımızda; 2018'de yüzde 79'a kadar yükselen bu oran 2022 ortasında yüzde 67'ye kadar geriledi. Söz konusu oranın gelişmekte olan ülkelerde yüzde 110 olduğunu düşünürsek Türkiye bu alanda oldukça geride" diye konuştu.

Bankacılıkta komisyon adı altında uygulanmakta olan endirekt faizlere de dikkat çeken Bahçivan, "Tabela faizlerinin komisyon adı altındaki uygulamalarla artırılması reel kesimde ciddi rahatsızlık yaratmaktadır. Bunun yanı sıra, liralama ve kredilerin amacına uygun kullanılması ilkesi kapsamında, gerçekten döviz ihtiyacı olan ve kredibilitesi yüksek firmalarımızın mağdur edilmemesi, deyim yerindeyse kurunun yanında yağın da yanmaması gerekiyor" dedi.

"Yapısal sorunların çözümü yapısal nitelikte olmalı"

Finansmana erişim sorununun aynı zamanda uzun vadeli bakışla ele alınmasını ve yapısal sorunların çözümünün de yapısal nitelikte olması gerektiğini ifade eden Erdal Bahçivan, "Ekonomimizin kredi yaratma potansiyelini doğrudan etkileyen cari açık, dış finansman ihtiyacı ve düşük iç tasarruf oranları en temel yapısal sorunlarımızın başında geliyor. Dış finansmanın nispeten daha sağlıklı, sürdürülebilir kalemleri arasında yer alan uzun vadeli borçlanmada iştahı düşük olan bankacılık sistemimiz, uzun süredir net borç ödeyici pozisyonda. Sistemin kredi yaratma potansiyelini de düşüren bu durum, başta liranın seyri olmak üzere geleceğe dönük belirsizliklerle ve dolayısıyla yüksek risk primi ve yüksek borçlanma maliyetleri ile yakından alakalı. Tüm bunlar bizlere makroekonomik istikrarın, enflasyonu kalıcı şekilde yenerek liraya dönük güveni artırmanın ve ekonomi politikalarında öngörülebilirliğin yaşamsal önemini gösteriyor. Birçok olumlu etkisinin yanı sıra, şirketlerimizin sermaye yapısını güçlendirici etkisi de bulunan doğrudan yabancı yatırımlarda uzun zamandır iç açıcı bir durumda değiliz" dedi.